

PÁRTUNK PROGRAMJÁRÓL

Írta: Jován Veszeličov

Jugoszlávia Kommunista Pártja V. kongresszusának óriási a történelmi jelentősége Pártunk további fejlődése és a szocializmus építése szempontjából. Tito, Rankovics, Kardely, Gyilas és a többi elvtársak beszámolóí felbecsülhetetlen értékkel bírnak úgy Pártunk dicső múltjának mint jövőjének megértését illetőleg. Ezek a beszámolók és a kongresszus határozatai felfegyverzik egész Pártunkat, munkásosztályunkat és a többi dolgozókat valamennyi kérdés sikeres megoldására Jugoszlávia szocialista építésében. A kongresszus határozatai hozzájárulnak a Jugoszlávai Kommunista Párt további megszilárdulásához és megerősödéséhez és könnyebbé teszik a Párt előtt álló nehézségek leküzdését.

Az V. kongresszus legfontosabb okmánya mindenesetre a JKP Programja. A Program alapjául a marxista-leninista elmélet és gyakorlat szolgál. A nemzetközi munkásmozgalom és elsősorban a dicső Bolsevik Párt nagy tapasztalatai vannak benne feldolgozva. A Program magába foglalja a JKP bőséges tapasztalatait is. Kiindulva a marxi-lenini elméletből és gyakorlatból a Program tudományos pontossággal állapítja meg az alapvető célt, amelynek eléréseért harcol a JKP, munkásosztályunk és országunk többi dolgozója. Ez a cél dolgozó népünk boldogabb jövője — a szocializmus.

A Program bevezetőül magába foglalja a kapitalizmus fejlődésének, rothadásának és bomlásának — kikerülhetetlen pusztulásának — rövid áttekintését Marx, Engels, Lenin és Sztalin tanai alapján. A Program különösen kiemeli az orszországi nagy Októberi szocialista forradalom óriási jelentőségét, a világ szabadság, — és szocialista mozgalmait, valamint az új társadalmi rendszer fejlődése szempontjából amely — hála az Októberi forradalomnak — a földkerekség nagyrészen már leváltotta a tőkés világot.

A Program röviden vázolja Pártunk dicsőséges útját a tőkés kizsákmányolás és nemzeti elnyomatás elleni küzdelemben. Ismerteti a munkásosztály és a többi dolgozó tömegek harcát a Kommunista Párt vezetése alatt a megszállók és belföldi árulók ellen és a mi népi forradalmunk sajátosságait: a munkásosztály és a többi dolgozó harcának sajátos útját a hatalomért.

A programból teljes egészében megismerjük a fegyveres harc folyamán és az utána végbement forradalmi átalakulást. Ez a forradalmi átalakulás az általános társadalmi törvényszerűség vonalán halad és a nemzetközi proletáriátus tőkés rendszer elleni, a szocializmus győzelméért folytatott harcának alkotórésze.

A Jugoszláv Kommunista Pártnak az V. kongresszuson hozott Programját joggal nevezhetjük a Jugoszláviában épülő szocializmus programjának.

Hazánkban a hatalomért vívott harc és az egész forradalmi átalakulás különleges belső és nemzetközi körülmények között zajlott le: orszá-

gunk megszállása és a második világháború feltételei között, amely háborúban a szocializmus hazája, a nagy Szovjetunió óriási ereje volt a döntő tényező. Ezen általános feltételek hatása alatt a szocialista forradalom törvényszerűségei országunkban oly alakban nyilvánultak meg, amely megfelel a belső és külső körülményeknek.

A »Komuniszt« első számában --- 1945-ban, --- Tito elvtárs rávilágított e sajátosságok lényegére. »A Népfelszabadító harc sajátosságai« című cikkében, amelyben a következőket mondja:

»A népfelszabadító harcban és annak eredményeiben meg vannak a társadalmi fejlődés történelmi törvényszerűségeinek elemei, amelyeket nagy tanítóink Marx és Engels fedeztek fel és amelyeket nagy tanító mestereink Lenin és Sztalin elméletileg gazdagítottak, elmélyítették és gyakorlatban alkalmaztak. Ezek a történelmi törvényszerűségek nálunk, Jugoszláviában egy bizonyos fokig új alakokat öltenek. Ezt a háború folyamán megának a háborúnak új jellege és annak új következményei feltételezték illetőleg a nagy szocialista ország, a Szovjetunió majdnem 30 éves fennállása és mindenképp óriási fellendülése. Ezek szerint, fejlődésünk sajátos jellege és annak következményei nem mondanak ellent a marxizmus-leninizmus tanának. Ellenkezőleg, teljes összhangban állnak e tanal. Ezzel egyszersmind nagy tanítóink lángelméje új bizonyosságot nyert, mert ők mindig arra tanítottak, hogy marxizmus-leninizmus nem dogma, hanem irányelv a tettek útján«.

Tito elvtárs fentemlített cikkében kristálytisztán rámutatott azokra a körülményekre, amelyek forradalmunk fejlődésében bizonyos új alakokat feltételezték és hangsúlyozta, hogy a megszállók és belföldi áruló csatlósáik elleni és a hatalomért vívott harcunk Marx, Engels, Lenin és Sztalin tanai alapján ment végbe.

Pártunk Programja nagy figyelmet szentel forradalmunk sajátosságainak és azokat megmagyarázza:

»A jugoszláviai forradalom sajátos jellege abban rejlik, hogy a döntő ütközet egyfelől az alapvető kizsákmányoló osztályok --- a burzsoázia és földesurak --- másfelől a dolgozók között, akiknek a munkásosztály állt az élükön és akiket a JKP vezetett --- a fasiszta hódítók elleni felkelés keretében folyt le, tehát a nemzeti árulás elleni harcban, amely árulásnak a burzsoá reakció volt a gócpontja. Ez a harc végül elválaszthatatlan része volt az általános fasisztaellenes háborús arcélnak«.

Forradalmunknak tehát megvannak a maga sajátosságai, de a társadalom történelmi fejlődésének törvényszerűségei alapján bonyolódott le, a proletárforradalom marxista-leninista elmélete alapján. A nemzeti szabadságharc folyamán Pártunk a megszállók és belföldi árulók elleni népfelkelés fejlesztésének kérdését szorosan összekapcsolta a népi forradalom fejlődésének kérdésével és ez a forradalom mindinkább szocialista jelleget öltött.

Amily mértékben elharapódzott a nemzeti felszabadító harc, oly mértékben jutottak mindjobban kifejezésre forradalmunk szocialista vonásai. Ez a folyamat történelmileg elkerülhetetlen volt, mert a megszállók és hazaárulók elleni harc sikere megkövetelte a népi forradalom to-

vábbfejlesztését. A szabadságharc és a népi forradalom nem képeztek két különböző fejlődési fokot, hanem egy elválaszthatatlan egységet, egyöntetű folyamatot. Feltételezték egymást, függtek egymástól.

A Kommunista Párt még a háború folyamán a demokratikus és szocialista jellegű intézkedések egész sorozatát hajtotta végre. Elszigetelte a burzsoáziát, a megalkuvó csoportokat és elemeket a széles néptömegektől, fegyveres harcot folytatott a megszállók és belföldi árulók ellen, akiknek főfeszékét a reakciós burzsoázia képezte. Ezzel Pártunknak sikerült megteremtteni erős népi hadseregünket, mint a nép fegyveres erejét a nemzeti felszabadító harcban és a népfelszabadító bizottságokat, mint az új valóban demokratikus népi hatalom szerveit. Az új szocialista Jugoszlávia alapköveit fektettük le ezzel.

A megszállók és a belföldi árulók elleni harc, ahogy azt Titó elvtárs többször hangsúlyozta, szükségszerűen harc volt a régi burzsoá hatalom ellen is, amely a megszállók szolgálatába szegődött. Tehát a széles néptömegek, munkásosztállyal az élükön és a Kommunista Párt vezetése alatt, a burzsoá hatalom ellen harcoltak és azt megdöntötték. Ez a tény szocialista jellegű forradalmunknak. Forradalmunkkal és annak szocialista jellegével foglalkozva Kardely elvtárs különösen aláhúzza a következőket:

»... Fontos az a tény tehát, hogy még a háború folyamán megoldódott a szocialista forradalom alapvető kérdése, a kapitalista burzsoázia ledöntése a hatalomról és egy olyan népi hatalom felállítása, amelyben a munkásosztály kezében van a közvetlen vezetés.«

A mi népi demokráciánk a proletár, illetve szocialista demokráciának egy változata. Magánhordja a proletár diktatura minden alapvető jellegzetességét. A Programban olvashatjuk:

»A népi hatalom Jugoszláviában éppen az a hatalom, amelynek segítségével dolgozónk folytatják a sikeres harcot a tőkés elemek ellen, a szocialista társadalom felépítéséért. A munkásosztály vezetőszerpe a népi hatalomban a biztosíték arra, hogy a népi hatalom magában foglalja a proletárdiktatura azon alapvető elemeit, amelyek az ország szocialista fejlődését biztosítják: ez a hatalom elég erős, hogy megtörje a kizsákmányolók ellenállását; ez a hatalom rátermett arra, hogy megszervezze a szocializmus építését; ez a hatalom a legalkalmasabb arra, hogy a szocializmusért folyó küzdelemben egyesítse a dolgozó nép legszélesebb tömegeit.«

A győzelmes forradalom országunkban a munkásosztályt és a dolgozó parasztságot juttatta hatalomra, s átadta az állam tehát a nép kezébe az alapvető termelési eszközöket és ezzel megteremtette hazánkban a szocializmus építésének legfőbb előfeltételeit.

Ha forradalmunkkal és annak győzelmével foglalkozunk, kiinduló pontunk az a kérdés, mit tett és mit kellett, hogy cselekedjen Pártunk az országon belül, hogy biztosítsa a dolgozó népnek az idegen hódítók és a belföldi árulók és kizsákmányolók feletti győzelmét. Elsősorban Pártunk politikai hadvezetésének és taktikájának kérdését vetettük fel, tehát azt, hogy a hatalomért való küzdelemben miként szervezte meg a munkásosztályt és a többi dolgozó tömegeket. Ha kivívt a győzelmünk belső alapfeltételeit magyarázzuk, azzal semmi esetre sem állít-

jük, hogy azok voltak az egyetlen és döntő körülmények amelyek lehetővé tették népi forradalmunk végérvényes győzelmét. Pártunk és Központi Vezetőségének — Titó elvtárssal az élén — helyes politikai irányvonala úgy a nemzeti szabadságharc folyamán mint azután mindmáig biztosította fegyveres felkelésünk győzelmes befejezését az országban belül. De hogy népünk harcát végső győzelem koronázta, hogy megszületett az új Jugoszlávia, azt a Szovjetunió fennállásának és a második világháborúban játszott szerepének köszönhetjük.

»A Szovjetuniónak e szerepe nélkül lehetetlen lett volna győzelmünk a fasiszta hódítók felett, tehát lehetetlen lett volna Jugoszlávia felszabadítása és az új Jugoszlávia megeremtése is.«
(Titó)

Kardely elvtárs a JKP V. kongresszusán tartott beszámolójában megállapította, hogy még a háború folyamán *»minden dolgozó emberünk és hazánk minden hűséges fia tudatában kifejlődött az az eleven felismerés, hogy a Szovjetunió és hadseregének harca és győzelme Jugoszlávia népeinek nemzeti függetlenségükért vívott harcában a győzelem elsőrendű és döntő tényezője volt.«*

Pártunk tehát és annak vezetősége mindig tudatában volt a Szovjetunió és a győzedelmes Vörös Hadsereg felszabadító küldetésének. De azon az állásponton volt és álláspontját valóra is váltotta, hogy a többi népek is ragadjanak fegyvert és harcoljanak vállalva a Vörös Hadsereggel, nem várva hogy a szabadságot készen találva hozzák neki. Jugoszlávia példája bebizonyította, hogy ez nemcsak lehetséges, hanem hogy ez kötelessége is minden forradalmi pártnak, minden igaz forradalmárnak. Ezért Jugoszlávia példája rendkívül tanulságos egyes más országok munkásmozgalmai számára.

Mondtuk már, hogy Pártunk Programja a szocializmus építési programja országunkban. Teljes világossággal megjelöli az utat amelyen haladnunk kell a szocializmus teljes győzelmé felé hazánkban. Ez az út a marxizmus-leninizmus elméleti tételei és a Szovjetunió Kommunista (bolsevik) Pártjának gazdag tapasztalatai alapján rajzolódik ki.

»Jugoszlávia Kommunista Pártja a munkásosztály valamint a város és falu egész dolgozó népe élén, amelynek óriási többsége a Népfrontba tömörült — mondja a Program — a mai fejlődési fokon a szocializmus megeremtéséért küzd, a kommunizmus első szakaszáért, tehát olyan társadalmi viszonyok létrehozásáért, amelyekben a termelési eszközöket társadalmisítják, a termelés tervszerű lesz, lehetetlenné válik embernek ember által való kizsákmányolása, megsemmisülnek az osztályellentétek és alkalmazást nyer az elv: mindenki képességei szerint, mindenkinek munkája szerint...«

Hazánk dolgozói a munkásosztály élcsapata, Jugoszlávia Kommunista Pártja vezetése alatt már megkezdtek ennek az új szocialista társadalomnak az építését. Már megmutatták, hogy képesek és megvan minden lehetőségük hozzá, hogy teljesen fel is építsék. Továbbra is a szocializmus nagy hazájára, a Szovjetunióra támaszkodva és fejlesztve a legsokirányúbb együttműködést vele és a népi demokrácia országai-val, Jugoszlávia dolgozói felépítik a társadalmat, amelyben nem lesz-

nek kizsákmányolók és kizsákmányoltak, felépítik a társadalmat, amely a föld egyhatodán a Szovjetunióban már valóság.

A Program rámutat arra a szívós küzdelemre, amely a dolgozó tömegekre vár a fenti cél megvalósításához vezető úton. A történelem arra tanít, hogy egy osztály sem volt hajlandó önként lemondani gazdasági és politikai előjogairól. Nagy társadalmi fordulatok mindig csak nehéz és véres fegyveres harcok folyamán mehettek végbe. A kivénült uralkodó osztályok, amelyeket a történelem pusztulásra ítélt, csak kényszer alatt adták át helyüket az új, haladó osztályoknak. Hazánkban a forradalom megdöntötte a burzsoá uralmat és a hatalmat a munkásosztály és a többi dolgozó tömegek kezébe adta át. De mi még nem semmisítettük meg teljesen a kizsákmányoló osztályokat, nem számoltuk fel teljesen a tőkés viszonyokat szülő forrásokat. A falvakban még ott vannak a tőkés-kulák elemek, amelyek ellenséges magatartást tanúsítanak az új Jugoszláviával szemben és harcolnak kizsákmányoló helyzetük megőrzéséért. A városokban még fellelhetők a tőkésvilág bizonyos maradványai. Ezek ellenállást fejtenek ki szocialista intézkedéseink ellen és azon vannak, hogy megszilárdítsák helyzetüket. Addig nem építhetjük fel a szocializmust, amíg fel nem számoljuk ezeket a tőkés elemeket. Az ellenük való harc és végérvényes felszámolásuk elválaszthatatlan része a szocializmus megvalósításáért vívott harcunknak. A szocializmus útjára mutatva a JKP programja ugyanakkor kiemeli a tőkés elemek és a tőkésrendszer mindennemű maradványai ellen folytatandó könyörtelen harc elkerülhetetlenségét.

A Programban ez áll:

»A szocializmus felépítéséért való küzdelem feltételei között országunkban az osztályharc kiéleződik és főnndül a kizsákmányoló elemek végső felszámolásáig.«

A szocializmus diadalának biztosítása érdekében tehát meg kell semmisíteni a kapitalizmus minden alapját.

A tőkésellenes harcban a népi hatalom megingathatatlanul a szegény- és középparasztok oldalán áll, intézkedéseivel azokat támogatja és védi a falusi gazdagok kizsákmányolása és fosztogatása ellen. A dolgozó nép állama védeni és támogatni fogja a kisiparosokat és azon lesz, hogy amint megérnek a szükséges feltételek, lehetővé tegye számukra, hogy különböző módon bekapcsolódjanak a szocialista építőmunkába.

A Programból világosan következik, hogy a szocializmus csak akkor valósítható meg, ha a Párt helyes álláspontra helyezkedik nemcsak az ellenséges, tőkés elemekkel szemben, hanem a dolgozó parasztsággal, a többi dolgozókkal, tehát a munkásosztály természetszerű szövetségeseivel szemben is.

A JKP Programjából tisztán kiviláglik, hogy a szocialista átalakulás úgy a városban mint a falun, gazdasági és társadalmi életünk egészében, csak a következőképp valósíthatók meg:

»Ha megszilárdítjuk a munkásosztály szövetségét a dolgozó parasztsággal és összes dolgozó tömegekkel és ha — erre a szövetségre támaszkodva — mindenirányú harcot folytatunk a tőkésellenes maradványainak megsemmisítéséért, számontartva, hogy ez a harc lépést tartson a népgazdaság szocialista szektoru erejének és szervezőképességének egyidejű gyarapodásával.«

Győzelmünk alapja eddig is a dolgozó tömegek szövetsége volt élén a munkásosztállyal, a Kommunista Párt vezetése alatt. Ez ugyanúgy lesz a jövőben is. Pártunk és Titó elvtárs helyes politikája a dolgozó parasztsággal és a többi dolgozó tömegekkel szemben megbonthatatlanná teszi ezt a szövetséget. A dolgozó nép egysége a Népfrontban valósult meg. A Népfront a szervezeti alakja munkásosztályunk, a dolgozó parasztság, népi értelmiség és a többi dolgozók szövetségének, a munkásosztály és annak élcsapata a Kommunista Párt vezetése alatt.

A JKP Programja meghatározza a szocializmus építésének iramát és módszereit hazánkban. A Bolsevik Párt tapasztalatait és a leninista tanítást követve a szocialista gazdaság létrehozásáról és fejlesztéséről városban és a falun, a Program kimondja:

»Az ország iparosítása és villamosítása nélkül el sem képzelhető a sikeres harc a szocializmusért, sem a tőkés elemek fölötti győzelem országunkban, sem Jugoszlávia népeinek függetlensége. Az ország iparosítása és villamosítása lehetővé teszi a termelőerők óriási fejlődését és így előfeltételeivé válnak a mezőgazdaság szocialista átalakulásának, gyors fejlődésének. Az iparosítás és villamosítás úgyszintén előfeltétele annak, hogy emeljük a dolgozó tömegek anyagi és kulturális színvonalát.«

Ez országunk fejlődési vonala amelyet Pártunk meghatározott még a Program meghozatala előtt. Ez a termelő erők gyors fejlesztésének útja. Az út amelyen Jugoszlávia elmaradott mezőgazdasági országból fejlett ipari és előrehaladott mezőgazdasággal rendelkező országgá válik. Ez az az út, amelyen a dolgozó tömegek kulturális és anyagi színvonalja gyorsan növekszik.

Pártunk Programja világosan megjelöli mezőgazdaságunk fejlődésének, szocialista átalakulásának és a falu anyagi és kulturális felemelkedésének útját. A Programból való fenti idézetből látszik, hogy az ipar fejlődése teremti meg az előfeltételeket a falu szocialista átalakulásához, ahhoz, hogy a falu lépésben haladhasson a várossal a szocializmus felé. Másrészt az ipar komoly fejlődése el sem képzelhető visszamaradott mezőgazdaság mellett. Igaz, a város a falu előtt halad, a város mutatja meg az utat a falunak a jobb és műveltebb élet felé a szocializmusba. De mégis párhuzamosan kell fejlődniük, lépésben haladni, mert csak úgy biztosíthatjuk hazánk mindenirányú szocialista fejlődését.

A JKP Programja a falu szocialista átalakulására vonatkozó marxista-leninista tanításhoz híven, meghatározza ennek az átalakulásnak szervezési alakjait:

»A mezőgazdaság szocialista átalakulásának eszköze és szervezési formái a következők: elsősorban a mezőgazdasági szövetkezetek fejlesztése, beleértve azoknak úgy a legalacsonyabb mint a legmagasabb alakját, azonkívül a szocialista gazdasági szektor szilárdítása a mezőgazdaságban.«

A szövetkezetek fejlesztése minden alakjukban, a legkezdetlegesebektől (beszerző-árúsító) a legfejlettebbekig (termelő) ez a szocializmus fejlődésének útja a falun, amelyre Lenin és Sztalin mutattak rá és amelyet Lenin dolgozott ki ismert szövetkezeti tervében. Sztalin elvtárs a következőket mondja:

»A falu szocialista fejlődésének fő útja a Lenin szövetkezeti tervében megjelölt út, amely magában foglalja a mezőgazdasági szövetkezés minden alakját, a legkezdtelegesebbektől (beszerző-árúsító) a legfejlettebbekig (termelő — kolhoz).«

A feltételek amelyek között a mezőgazdasági szövetkezés a mi falunkon folyik, nem azonos azokkal, amelyek között a szovjetunióban fejlődtek a mezőgazdasági szövetkezetek. Ez viszont nem jelenti azt, hogy minálunk nincs meg minden lehetősége annak, hogy mezőgazdasági szövetkezeteink a legmagasabb fokig fejlődjenek. Ennek feltételei igenis megvannak: a politikai hatalom a dolgozó nép kezében, a munkásosztály és a dolgozó parasztság közötti szilárd szövetség és a tőkés elemek elleni harc a falun, a már meglévő hatalmas szocialista gazdasági szektor és a szocialista ipar fejlődése, a különböző földműves szövetkezetek állandó gyarapodása és erősödése, a dolgozó parasztságban mindinkább növekedő tudata annak, hogy az ő jövőjük és hazánk haladása megkövetelik a falu szocialista átalakulásának végrehajtását, megkövetelik, hogy a szocializmus győzzön a falun is.

Pártunk Programja kimondja, hogy a szocializmus nálunk a **termelési eszközök társadalmatisága alapján** épült fel és ezzel párhuzamosan a tőkés elemek elleni megalkuvás nélküli harc útján úgy városban mint a falun. Továbbá kimondja a Program a tőkés elemek korlátozását és fokozatos kiszorítását teljes felszámolásukig. A szocialista formák a mezőgazdaságban, különösen a legfejlettebb alakjuk — a termelő szövetkezetek — fokozatosan fognak fejlődni anyagi lehetőségeinknek és dolgozó parasztságunk politikai öntudatának megfelelően. Ezeket a formákat nem lehet a parasztságra ráerőszakolni. A paraszt az ő kis földdarabkáján fog meggyőződni arról, hogy a nagyüzemi szövetkezeti birtok óriási előnyökkel rendelkezik az ő apró, törpe birtokával és törpe gazdálkodásával szemben.

Mindenki aki becsületesen és tárgyilagosan akarja megítélni a kérdést, világosan megállapíthatja, hogy a szocializmus fejlődésének egyedüli helyes és a mi körülményeink között egyedüli lehetséges útja a mi falunkban az, amelyet a JKP Programja határozott meg.

Pártunk Programja kihangsúlyozza, hogy a szocializmus fölépítésének további feltétele Jugoszlávia népi nemzeti függetlenségének megőrzése. Ezért a Program külön kiemeli, hogy a Kommunista Párt harcolni fog az imperialisták minden arrafelé irányuló kísérlete ellen, hogy megcsorbítsák függetlenségünket és leigázzák szocialista hazánkat. Az amerikai, vagy bármely más imperializmus hódító terveit ellen csak úgy őrizhetjük meg forradalmunk eddigi vívmányait és népeink szebb jövőjének építését, ha harcolunk ellenük. Népeink meg fogják őrizni szabadságukat és függetlenségüket, mert szoros kapcsolat fűzi őket a világ demokratikus erőihez: a nagy imperialista ellenes tömbhöz amelynek élén a hatalmas és legyőzhetetlen Szovjet Szövetség áll, a béke és a népek szabadságának és függetlenségének őre.

Programunk hangsúlyozza a legszorosabb és legszélesebb együttműködés szükségességét a nagy Szovjetunióval, amelynek segítségével hazánk felszabadult és megőrizte nemzeti függetlenségét. Az új Jugoszláviának a jövőben is szüksége lesz a mindenirányú együttműködésre a győzelmes szocializmus országával népi demokráciánk és szocialista építőmunkánk további fejlődése érdekében.

Hasonlóképp kiemeli a Program a legszélesebb együttműködés szükségességét, a népi demokrácia országaival, amelyek szintén a szocializmust építő útra tértek. A népi demokrácia minden országának léte érdeke, hogy a köztük és a Szovjetunió között fennálló sokvonalú kapcsolat és sokoldalú együttműködés mindinkább elmélyüljön. Ez az együttműködés a legkülönbözőbb politikai és gazdasági alapokat kell hogy öltse. Meghatározva külpolitikánkat és szoros, mindent átölelő kapcsolatainkat a Szovjetunióval és a népi demokrácia országaival, Pártunk eltökélten kitart ama politikája mellett, amely az imperialista ellenes front szilárdítására, a szocializmus taborának erősítésére és házánk szocialista építésének biztosítására irányul.

Az új Jugoszlávia teljes erkölcsi és politikai támogatását nyújtja és fogja nyújtani a jövőben is a világ összes haladó erőinek. A Program a JKP fontos feladatául tűzi ki: *»Jugoszlávia dolgozóinak erkölcsi és politikai támogatása a munkás-, demokratikus és nemzeti felszabadító mozgalmak és azon népek számára, amelyek a szabadságért, a demokráciáért és a szocializmusért harcolnak.«*

Dolgozóink kulturális és általános életszínvonala növelésének kérdése fontos helyet foglal el a Programban. A Program egész sor intézkedést helyez kilátásba, amelyeket országunk általános fejlődésének megfelelően fogantatásunk, dolgozóink kulturális fejlődése és anyagi biztosítása érdekében, Pártunk gondoskodik hogy már ma a lehető legnagyobb mértékben megjavítsa a munkások életviszonyait. Ahogy országunk fejlődik úgy fog emelkedni életszínvonala is mindazoknak, akik a legtöbbel járulnak hozzá a fejlődéshez.

Pártunk Programja szilárd elhatározással védi forradalmunk egyik legnagyobb vívmányát — Jugoszlávia népeinek testvériségét és egységét. Hála az idegen hódítók és a belföldi burzsoázia elleni fegyveres harcnak, népeink kivívták teljes egyenjogúságukat. A Párt és Titó elvtárs vezetése alatt népeink lerázták a nemzeti elnyomatás jármát. Jugoszlávia szabad és egyenjogú népei elhatározták, hogy egy állami közösségben fognak élni, tudatában annak, hogy csak így őrizhetik meg a harcban kivívott szabadságukat, függetlenségüket és fennállásukat is. Népeink egységének és testvériségének rombolása vagy csak a legkisebb veszélyeztetése is, a legnagyobb gaztett az új Jugoszláviával és minden népével szemben. Népeink testvériségének, egységének és egyenjogúságának megőrzése érdekében a Program kimondja a következő követelményeket:

»Kitartó és könyörtelen harc minden kísérlet ellen ami arra irányul, hogy megbontsa és gyengítse Jugoszlávia népeinek egyenjogúságát, testvériségét és egységét és amely népeink függetlensége és szabadsága, valamint a dolgozó nép egysége és államának fennállása szempontjából a legnagyobb veszélyt rejti magában; —

Kitartó harc a burzsoá nacionalizmus, sovinizmus és más népek — történelmük, kulturájuk, képességeik és érdekeik — becsmértése ellen, amiket a szétvert reakció maradványai és eszmevilága gördítenek egyik legnagyobb akadályként hazánk dolgozói és népeink közeledésének útjába.«

Bárki olvassa a JKP Programját, ha csak a legkevésebbé is ismeri a nemzetközi munkásmozgalom elméletét és gyakorlatát, láthatja, hogy az a marxizmus-leninizmus igazi dokumentuma és mint olyan, megbízható irányítóként szolgálhat Pártunk kezében. Hozzá igazodva fogja vezetni a Párt Jugoszlávia dolgozó tömegeit a szocializmusért folyó küzdelemben. Pártunk vezetősége nem azzal a céizzal szerkesztette meg a Programot, hogy az mintául szolgáljon más kommunista pártok programjai számára, azt se képzelte be magának, hogy e program közzétételével a nemzetközi proletariátus szeme előtt mint a forradalmi elmélet megalapítója fog bemutatkozni, tehát mint pártvezetőség, amely felfedezte a társadalom fejlődésének törvényszerűségeit stb. A programu Marx, Engels, Lenin és Sztalin nagy tudományos felfedezéseire alapszik és magában foglalja a proletariátus nagy tanítóinak gondolatait. Senkinek sincs joga Pártunkat támadni azért, mert a Program különböző részeiben csaknem szóról szóra idéz már rég megfogalmazott marxista igazságokat. Azt sem kellene, hogy bárki — épeszű ember — szemére vesse Pártunknak, hogy programjába bele iktatta forradalmunk fejlődésének és szocialista építómunkánk sajátosságait. Hogyha ez a többi kommunista pártokban lévő egyes elvtársaknak véleménye szerint nem lehet hasznára más pártoknak is, több mint biztos hogy kárunkra sem lesz.

Véleményünk szerint így kellene a testvéri kommunista pártokban lévő elvtársaknak is Programunkra tekintenie. Azonban a Tájékoztató Iroda hírbetűt határozata után beállott helyzetben nem számíthatunk elvtársi és tárgyilagos bírálatra. Programunk »bírálóit« a JKP elleni minden elvi álláspontot nélkülöző hadjáratukban már felhasznált koholmányokat átültették pártprogramunk »bírálatába« is.

Elsőnek Judin elvtárs, a »Tartós békéért és népi demokráciáért« című lap szerkesztője írt »bírálatot« a JKP Programtervezetéről és azt az említett lapban közölte. Ez a »bírálat« rágalomokkal, koholmányokkal és gáncsoskodásokkal van tele. Judin szerint a program »marxista ellenes«, »szovjetellenes«, »proudhonista«, »trockista-bucharinista«, »kulák-kapitalista jellegű«, »burzsoá-nacionalista« és így tovább, ebben a szellemben. Judin azzal vádolja Pártunk vezetőségét, hogy a program közzétételével Párt tagságunk és a többi országok kommunistái előtt úgy akarja magát feltüntetni, mintha ő fedezte volna fel a társadalom fejlődésének törvényszerűségeit, és ezzel a JKP vezetősége a nemzetközi proletariátus tanítójának szerepét ölténé magára. Mindez elképesztően buta és hitetlen és csak a pártunk elleni elvtelen támadások és rágalmak folytatását célozza.

Kisinyevszki elvtárs szintén »bírált« Programunkat a román munkáspárt elméleti folyóiratában. Hogy megkímélje magát új cikk írásától, egyszerűen átírta Judin elvtárs cikkét és megismételte a mesét. Rákosi elvtárs úgy véli, hogy Programunk nem egyéb mint »firkálás«. Más »bírálók« szerint Programunk jó, de a JKP vezetősége demagogikus okokból terjesztette elő, viszont nincs szándékában, hogy azt végre is hajtsa.

A legjobb válasz mindezekre a »bírálatokra«, a Programunk illetve Pártunk elleni hajszára maga a Program és a kongresszus határozatai. De »bírálóink« nem is várják elvi válaszukat. Tényekre nincs szük-

ségük. Mert ha a Pártunk elleni hajszában a tényekre támaszkodtak volna, akkor az egész hadjárat nem is létezne.

Jugoszlávia Kommunista Pártjának az V. kongresszuson hozott Programja Pártunk nagy műve. Utmutatóul szolgál munkásosztályunknak, dolgozó parasztságunknak, népi tanultjainknak és a többi dolgozóknak a boldogabb jövő felé. A JKP Programját mint sajátjukat teszik magukévá hazánk összes dolgozói és küzdeni fognak teljes megváltásáért. Pártunk és Központi Vezetősége vezetése alatt — Titó elvtársal az élén — Jugoszlávia dolgozó népe át fog hidalni minden nehézséget és megteremti a nagy múlt, amelyért népünk legjobb fiai harcoltak és életüket áldozták — a szocializmust.

(Crvena Zasztava — 1 szám, 1948 szeptember.)

«A mezőgazdaság szocialista átalakítása az egyetlen út és mód, hogy a dolgozó parasztságot véglegesen megmentse a tőkés kizsákmányolástól és a nélkülözéstől és tönkremenéstől, s hogy megteremtsük számára az általános anyagi és kulturális fejlődés feltételeit.» (A JKP programja)